

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
TEISĖS ISTORIJA	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. (HP) Jevgenij Machovenko Kitas: lekt. dr. Lina Makuškienė, doc. dr. Dovilė Valančienė, doc. dr. Vaidotas Vaičaitis	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra, Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius, 405 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Mišri	1 (rudens) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
8	220	34	186

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos			
Siekama, kad studentai įgytų sistemingų žinių apie teisės institutų raidą Vakarų teisės tradicijoje, suprastų teisės istorijos kategorijų sąsajas su galiojančia teise ir išsiugdytų normatyvų bei sisteminių požiūrį į teisės raidą. Taip pat ugdomi jų gebėjimai aiškinti istorinės teisės nuostatas, analizuoti teisės istorijos problemas ir vertinti jų reikšmę šiuolaikinės teisės plėtrai. Studentams ugdomi tolesnių kryptingų, savarankiškų studijų poreikis bei gebėjimai.			
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai	
Studentas: - įgys sistemingų žinių apie pagrindinių teisės institutų atsiradimą, jų augimą ir plėtotę Vakarų teisės tradicijos šalyse, specialiąsias teisės istorijos kategorijas, jų tarpusavio sąryšius ir sąsajas su galiojančia teise, įsisavins teisės istorijos dogmatikos postulatus;	Paskaitos (probleminis, kritinis medžiagos pateikimo būdas), seminarai (konkuruojančių argumentų analizė ir vertinimas, diskusija), savarankiškas darbas (istorinės teisinės medžiagos analizė).	Darbas seminarų metu (diskusiniai klausimai, problemų sprendimas), tarpinis atsiskaitymas (atsakymai į atviro ir uždaro tipo klausimus), egzaminas (atsakymai į atviro ir uždaro tipo klausimus).	
- išsiugdys normatyvų ir sisteminių požiūrį į teisės bei su ja susijusių reiškinų raidą;	Paskaitos (probleminis, kritinis medžiagos pateikimo būdas), seminarai (konkuruojančių argumentų analizė ir vertinimas, diskusija), savarankiškas darbas (istorinės teisinės medžiagos analizė).	Darbas seminarų metu (diskusiniai klausimai, problemų sprendimas), tarpinis atsiskaitymas (atsakymai į atviro ir uždaro tipo klausimus), egzaminas (atsakymai į atviro ir uždaro tipo klausimus).	
- supras konkuruojančias teisės istorijos vizijas;	Paskaitos (probleminis, kritinis medžiagos pateikimo būdas), seminarai (konkuruojančių argumentų analizė ir vertinimas, diskusija), savarankiškas darbas (istorinės teisinės medžiagos analizė).	Darbas seminarų metu (diskusiniai klausimai, problemų sprendimas), tarpinis atsiskaitymas (atsakymai į atviro ir uždaro tipo klausimus), egzaminas (atsakymai į atviro ir uždaro tipo klausimus).	
- suvoks pagrindinius teisės bei teisinių sistemų tipus ir jų kaitos dėsningumus;	Paskaitos (probleminis, kritinis medžiagos pateikimo būdas), seminarai (konkuruojančių argumentų analizė ir vertinimas, diskusija), savarankiškas darbas (istorinės teisinės medžiagos analizė).	Darbas seminarų metu (diskusiniai klausimai, problemų sprendimas), tarpinis atsiskaitymas (atsakymai į atviro ir uždaro tipo klausimus), egzaminas (atsakymai į atviro ir uždaro tipo klausimus).	
- gebės operuoti specialiosiomis	Paskaitos (probleminis, kritinis	Darbas seminarų metu (diskusiniai	

teisės istorijos kategorijomis ir identifikuoti jų sąsajas su svarbiausiomis galiojančios teisės kategorijomis bei jų vertę tobulinant galiojančią teisę;	medžiagos pateikimo būdas), seminarai (konkuruojančių argumentų analizė ir vertinimas, diskusija), savarankiškas darbas (istorinės teisinės medžiagos analizė).	klausimai, problemų sprendimas), tarpinis atsiskaitymas (atsakymai į atviro ir uždaro tipo klausimus), egzaminas (atsakymai į atviro ir uždaro tipo klausimus).
- įgys istorinių teisinių tekstų aiškinimo ir fundamentalių teisės istorijos problemų identifikavimo ir sprendimo pradmenis, taip pat ir suvoks šių problemų sprendimo reikšmę galiojančios teisės plėtrai;	Paskaitos (probleminis, kritinis medžiagos pateikimo būdas), seminarai (konkuruojančių argumentų analizė ir vertinimas, diskusija), savarankiškas darbas (istorinės teisinės medžiagos analizė).	Darbas seminarų metu (diskusiniai klausimai, problemų sprendimas), tarpinis atsiskaitymas (atsakymai į atviro ir uždaro tipo klausimus), egzaminas (atsakymai į atviro ir uždaro tipo klausimus).
- įgys mokymosi gebėjimų, būtinų tolesnėms savarankiškomis studijoms.	Savarankiškas darbas (istorinės teisinės medžiagos analizė).	Darbas seminarų metu (diskusiniai klausimai, problemų sprendimas).

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos*	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Teisės istorijos studijų objektas ir metodologija.	4						4	6	Literatūros įsisavinimas.
2. Senovės tipo teisinės sistemos.	(5)	2	2				9	82	Literatūros įsisavinimas ir šaltinių analizė.
3. Viduramžių tipo teisinės sistemos.	(3)	2	6				11	85	Literatūros įsisavinimas ir šaltinių analizė; pasiruošimas kolokviumui.
4. Moderniojo tipo teisinės sistemos.	(8)		2				10	13	Literatūros įsisavinimas ir šaltinių analizė; pasiruošimas kolokviumui.
Iš viso	20	4	10				34	186	

* Jeigu paskaitų valandos nurodomos skliaustuose, užsiėmimai vykdomi nuotoliniu asinchroniniu būdu – studentams paprastai pateikiami iš anksto paruošti paskaitų garso / vaizdo įrašai arba specialiai susisteminta vientisa rašytinė mokymosi medžiaga.

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas už darbą per seminarus	20	Semestro metu	Vertinama daugiausia 2 balais. Juos galima gauti už teisingus atsakymus į klausimus, aktyvų ir rezultatyvų dalyvavimą diskusijose, problemų formulavimą ir jų sprendimų siūlymą (paiešką), turiningų kritinių pastabų teikimą, kitų diskusijos dalyvių pasisakymų komentavimą ir pan. seminarų metu (po 0,4 balo už vieną seminarą). Dalyvavimas visuose seminaruose privalomas. Už kiekvieną praleistą seminarą galima atsiskaityti atlikus rašto darbą. Visų seminarų rašto darbų formos yra VMA. Už kiekvieną įskaitytą rašto darbą skiriami 0,4 balo. Slenkstis yra 2, t.y. surinkus mažiau kaip 2 balus, jie nėra pridedami prie galutinio pažymio. Jei sukaupę balų mažiau kaip 2, tačiau studentas dalyvavo ne mažiau kaip 4 seminaruose, jo sukaupti balai turi būti pridėti prie egzamino balų.
Tarpinis atsiskaitymas (koliokviumas)	20	Semestro metu	Vertinama daugiausia 2 balais. Tarpinio atsiskaitymo metu raštu pateikiami 10 uždaro tipo (po 0,1 balo už kiekvieną teisingą atsakymą) ir 2 atviro tipo klausimai (nuo 0,1 iki 0,5 balo už kiekvieną teisingą atsakymą); slenkščio nėra, prie galutinio pažymio pridedama tiek, kiek surinkta. Už tarpinį atsiskaitymą, praleistą dėl ligos arba kitos svarbios priežasties, galima atsiskaityti individualiai su dėstytoju suderinus datą ir laiką. Koliokviumas nėra privalomas, jo nerašymas arba neigiamas jo įvertinimas nėra kliūtis laikyti egzaminą.
Egzaminas	60	VU TF Studijų skyriaus nustatyto ir Dekano patvirtintu laiku	Vertinama daugiausia 6 balais. Studentams pateikiama 10 uždaro tipo klausimų (testas) ir 3 atviro tipo klausimai. Kiekvienas teisingas atsakymas į uždaro tipo klausimą vertinamas 0,3 balo, kiekvienas teisingas atsakymas į atviro tipo klausimą vertinamas nuo 0,1 iki 1 balo. Slenkstis yra 3, t.y. surinkus mažiau nei 3 balus egzaminas laikomas neišlaikytu ir gauti balai nėra pridedami prie galutinio pažymio. Į studijų žiniaraštį įrašomas galutinis pažymys yra suapvalinta iki sveiko

			skaičiaus balų už darbą seminarų metu (arba rašto darbų arba referatų rengimą, kai atsiskaitoma už praleistą seminarą), tarpinį atsiskaitymą ir egzaminavimą suma.
--	--	--	--

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
MACHOVENKO, Jevgenij.	2024	<i>Teisės istorija</i> : Vilniaus universiteto vadovėlis. Antrasis pataisytas ir papildytas leidimas.		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
MACHOVENKO, Jevgenij; VALANČIENĖ, Dovilė.	2022	Valstybės politinis režimas pagal 1918–1919 m. Lietuvos konstitucinius aktus. <i>Teisė</i> .	t. 122	
MACHOVENKO, Jevgenij.	2021	Kintamoji ir nekintamoji 1791 m. gegužės 3 d. Konstitucijos dalys. <i>Teisė</i> .	t. 120	
MACHOVENKO, Jevgenij.	2019	Lietuvos Valstybės Taryba ir Steigiamasis Seimas kaip steigiamosios ir įsteigtosios valdžios institucijos. Iš: <i>Teisės viršenybės link</i> : recenzuotų mokslo straipsnių rinkinys. Mokslinis redaktorius B. Sudavičius		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
MACHOVENKO, Jevgenij.	2018	Teisės viešpatavimas 1918 m. ir 1919 m. Lietuvos Valstybės Laikinosios Konstitucijos Pamatiniuose Dėsniuose. Iš: <i>Місцеве управління та місцеве самоврядування в історії права, держави і юридичної думки</i> : матеріали XXXIX Міжнародної історико-правової конференції, 2–3 листопада 2018 р., м. Львів (Ukraine). = Local administration and Local self-government in the history of law, state and legal thought Materials of the XXXIX International historical juridical conference, November 2–3, 2018, Lviv (Ukraine).		Київ–Херсон: Олді-плюс
Papildoma literatūra				
	2023	<i>Trečiasis Lietuvos Statutas</i> . Iš rusėnų kalbos vertė Ričardas Jaramičius, prof. Jevgenij Machovenko.		Vilnius: Alma littera
MACHOVENKO, Jevgenij.	2017	1918 m. lapkričio 2 d. ir 1919 m. balandžio 4 d. Lietuvos konstituciniai aktai – dvi atskiros konstitucijos ar dvi to paties konstitucinio akto redakcijos? <i>Teisė</i> .	t. 104	
MACHOVENKO, Jevgenij.	2015	Konstitucionalizmo požymiai senovės Mesopotamijos valstybėse ir Romos respublikoje. <i>Teisė</i> .	t. 97	
MACHOVENKO, Jevgenij.	2014	Europos <i>ius commune</i> Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teisinėje sistemoje. Iš: <i>Europos Sąjungos teisės įtaka Lietuvos teisei sistemai</i> : recenzuotų mokslinių straipsnių rinkinys.		Vilnius: Vilniaus universitetas
MACHOVENKO, Jevgenij; GRĮŠKEVIČ, Lina.	2014	Bendravaltystinės LDK privilegijos kaip Lietuvos konstituciniai aktai. <i>Teisė</i> .	t. 33	